

4.3 Barnehage (VO nr. 20)

4.3.1 Innledning

Virksomhetsområdet omfatter barnehagetilbud til alle barn i Ringsaker i alderen 0-6 år.

Ringsaker kommune driver 16 barnehager fordelt på 8 resultatenheter, samt eget tilbud om åpen barnehage. I tillegg drives det midlertidige barnehager i paviljonger ved Lismarka og Moelv barnehage i påvente av permanente løsninger. Kommunen yter tjenester til 20 private barnehager fordelt på 15 ordinære barnehager og 5 familiebarnehager. Dette innebærer blant annet veiledning, godkjenning, tilsyn og formidling av offentlige tilskudd.

I tillegg behandles kommunalt tilskudd til de private barnehagene, søknader om kommunal tilrettelegging til barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage, søknader om spesialpedagogisk hjelp for barn under opplæringspliktig alder, samt søknader om redusert foreldrebetaling og søknad om fritak for foreldrebetaling for 20 timer pr. uke for 3-, 4- og 5-åringer i husholdninger med lav inntekt.

PP-tjenesten er sakkyndig instans i saker om spesialpedagogisk hjelp. Videre skal PP-tjenesten bistå barnehagene i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å tilrettelegge barnehagetilbudet for barn med særlige behov. Helsestasjoner og PP-tjenesten har i samarbeid etablert tilbud om åpen barnehage gjennom Familiens hus i Brumunddal, Nes og Moelv.

Hovedmål:

Kommunen skal bidra til at alle familier får et formålstjenlig og kvalitativt godt barnehagetilbud.

I kommuneplanens samfunnsdel er det formulert følgende mål og strategier for barnehager:

- Ringsaker kommune skal bidra til at alle familier får et formålstjenlig og kvalitativt godt barnehagetilbud.
- Kommunen skal tilrettelegge for et helhetlig og mangfoldig barnehagetilbud med barnehageplass til alle som ønsker det.
- Tilbudet i barnehagene skal være likeverdig for alle barn.
- Kommunen skal sikre et godt og forsvarlig pedagogisk opplegg i barnehagene.
- Alle barnehagene skal ha tilfredsstillende lokaler og gode utemiljø, i henhold til gjeldende lovverk.

Dette skal gjennomføres ved å:

- Forestå eller tilrettelegge for utbygging av nye barnehager og barnehageplasser i henhold til etterspørsel.
- Tilby fleksible og varierte barnehagetilbud.
- Tilrettelegge tilbud for barn med spesielle behov.
- Utvikle kvaliteten i barnehagene gjennom planlegging, dokumentasjon, tilsyn og nettverksjobbing.
- Sikre et godt samarbeid mellom kommunen og private barnehager og mellom private og kommunale barnehager.
- Gi ansatte mulighet til faglig utvikling slik at personalet er godt kvalifisert og har evne til omstilling og videreutvikling.

4.3.2 Oversiktstabeller

Tabell 4.3.2.1 Personalressurser (årsverk)

	31.12.2017	Budsjett 2018	Forslag 2019	Forslag 2020	Forslag 2021	Forslag 2022
200 Brøttum, Lismarka og Åsen	27,30	27,30	27,90	27,90	27,90	27,90
201 Fagernes, Fossen og Moelv	41,47	41,47	41,47	41,47	41,47	41,47
204 Nes	37,54	37,54	38,84	38,84	38,84	38,84
205 Tømmerli	14,82	14,82	15,82	15,82	15,82	15,82
206 Hempa og Vesleparken	20,64	20,64	21,64	21,64	21,64	21,64
207 Buttekvern og Fredheimvegen	27,32	27,32	28,52	28,52	28,52	28,52
208 Simenstua, Furnes og Kylstad	26,59	26,59	28,99	28,99	28,99	28,99
209 Bakkehaugen	24,80	24,80	25,80	25,80	25,80	25,80
249 Barnehageformål – ikke fordelt	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Sum årsverk VO 20	225,48	225,48	233,98	233,98	233,98	233,98

I forbindelse med innføringen av ny pedagognorm og bemanningsnorm fra 1.8.2018 er det opprettet 11,3 årsverk barnehagelærer/pedagogisk leder. Samtidig er 0,4 årsverk arbeidsleder samt 3,4 årsverk barneveileder/fagarbeider inndratt. I Simenstua barnehage ble det i tillegg opprettet 1 årsverk som barnehagelærer i forbindelse med utvidelse av en småbarnsavdeling fra 9 til 12 barn.

Tabell 4.3.2.2 Netto driftsbudsjett pr. resultatenhhet (kr 1.000)

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Forslag 2019	Forslag 2020	Forslag 2021	Forslag 2022
200 Brøttum, Lismarka og Åsen	11 707	12 407	11 352	11 332	11 332	11 332
201 Fagernes, Fossen og Moelv	17 512	17 998	17 433	17 396	17 396	17 396
204 Nes	16 321	16 666	17 736	17 700	17 700	17 700
205 Tømmerli	6 454	6 755	7 511	7 497	7 497	7 497
206 Hempa og Vesleparken	8 814	9 095	10 108	10 087	10 087	10 087
207 Buttekvern og Fredheimvegen	11 804	12 010	13 344	13 315	13 315	13 315
208 Simenstua, Furnes og Kylstad	11 770	12 144	13 611	13 582	13 582	13 582
209 Bakkehaugen	10 618	10 858	12 071	12 050	12 050	12 050
249 Barnehageformål – ikke fordelt	122 615	131 738	137 851	137 851	137 851	137 851
Sum netto driftsutgifter VO 20	217 615	229 671	241 017	240 810	240 810	240 810

Tabell 4.3.2.3 Drifts- og investeringsbudsjett (kr 1.000)

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Forslag 2019	Forslag 2020	Forslag 2021	Forslag 2022
Driftsutgifter	266 683	266 288	278 587	278 587	278 587	278 587
Driftsinntekter	39 335	36 617	37 570	37 777	37 777	37 777
Netto driftsutgifter	227 348	229 671	241 017	240 810	240 810	240 810
Investeringsutgifter	2 323	500	750	750	5 750	5 750
Investeringsinntekter	0	0	0	0	0	0
Netto investeringsutgifter	2 323	500	750	750	5 750	5 750

4.3.3 Behovsvurderinger

Presentasjonen av barnehageområdet deles inn i tre hovedkategorier; barnehagedekning, kvalitet i barnehager og økonomiske forutsetninger i budsjettet.

Barnehagedekning

Status

Kommunen legger til rette for samordnet opptaksprosess for alle kommunale og private barnehager i henhold til lov om barnehager § 12. Det meste av dette arbeidet er tillagt resultatenhhetene innen VO 20 Barnehage. Det er lovfestet rett til barnehageplass for barn som fyller ett år innen utgangen av

august det året det søkes plass, dersom det søkes innen fristen for hovedopptaket, 1. mars. Videre har barn som fyller ett år i september, oktober eller november det året det søkes om barnehageplass rett til å få plass i barnehagen fra den måneden barnet fyller ett år.

Alle med lovfestet rett til barnehageplass fikk tilbud barnehageåret 2018/2019 uten at kommunen måtte iverksette nye tiltak. Barnehagedekningen i Ringsaker gjør det mulig å ivareta alle søkerne, selv om ikke første alternativet alltid blir innfridd. Det var en økning i søkertallet til barnehageopptaket 2018/2019 som medførte at flere fikk tilbud i barnehager lenger ned på prioriteringslista enn de siste årene, og noen fikk tilbud i barnehager de ikke hadde søkt. Kapasiteten av barnehageplasser er endret i Brumunddal og Furnes. Her er det for tiden ikke ledig kapasitet etter hovedopptaket. I Moelv, Nes og nordre Ringsaker er det en del ledige plasser. Det praktiseres langt på veg fleksibelt barnehageopptak som betyr at søknader blir behandlet etter hvert når det er ledige plasser. Barnehageportalen med det elektroniske programmet *Hypernet* oppleves lett tilgjengelig for brukerne og bidrar til at opptaket gjennomføres på en effektiv og sikker måte.

Gjennomføring av vedtatte planer

Barnehagedekningen har gjort det mulig å innfri lovfestet rett til barnehageplass. Det økte søkertallet har imidlertid medført at det ikke er ledig kapasitet i Brumunddal og Furnes til å gi tilbud gjennom året. Det er fremdeles ledig kapasitet i de andre områdene. Med en fortsatt økende etterspørsel blir det trolig behov for å planlegge nye plasser utover vedtatte utbygginger. Rådmannen følger situasjonen nøye og vil tilrå grep når utviklingen tilsier det.

Ved Simenstua barnehage på Stavsberg er fire avdelinger i drift. Barnehagen har to avdelinger som ikke ennå er tatt i bruk. Det økte søkertallet ved barnehageopptaket 2018/2019 og nye søkere på venteliste fra høsten 2018 viser at det er behov for flere plasser i området. Det kan bli behov for å åpne den ene eller begge de to siste avdelingene i løpet av barnehageåret 2019/2020. Dette vil en komme tilbake til i tertialrapportene for 2019 når barnehageopptaket for 2019/2020 er kjent.

Erfaringstall tilsier at det er behov for å gjennomføre utbygginger av barnehage i Moelv og på Brøttum i løpet av de nærmeste årene dersom det skjer en betydelig økning i etterspørselen. De nye barnehagene skal erstatte de midlertidige lokalene i Moelv og Lismarka og gi økt kapasitet.

Kvalitet i barnehager

Utdanningsdirektoratet har ansvaret for kvalitets- og kompetanseutvikling, dokumentasjon og analyse av tilstanden i barnehagene, tilskudd, regelverksforvaltning, tilsyn og veiledningsoppgaver. I Meld. St.19 (2015/2016) *Tid for lek og læring, bedre innhold i barnehagen* er det foreslått en rekke tiltak som gir tydeligere føringer for et pedagogisk tilbud av god kvalitet. Å arbeide for et godt leke-, omsorgs- og læringsmiljø er en av kjerneoppgavene til barnehagen. Meldingen ga blant annet grunnlag til ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver som ble innført fra 1.8.2017. Videre ble det innført en ny nasjonal bemanningsnorm og en skjerpet pedagognorm fra 1.8.2018. I tillegg er det lovfestet krav til samarbeid som skal sikre barna en trygg og god overgang fra barnehage til skole og SFO.

Barnehagetilbudet skal ha høy kvalitet, og det gjennomføres årlig kompetansehevingstiltak for å øke kompetansen hos de ansatte, styrke læringsmiljøet og sikre en god sammenheng mellom barnehage og skole. Sentrale føringer følges opp etter hvert som de vedtas. Det pågår gjennomgående kvalitetsarbeid med utgangspunkt i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, og det arbeides med tiltak knyttet til barn med nedsatt funksjonsevne og HMS-arbeid.

Kultur for læring

Satsingen *Kultur for læring* har som hovedmål at barn og unge i Hedmark skal vokse opp i en kultur for læring som motiverer til utdanning og deltakelse i samfunns- og arbeidsliv. Fylkesmannen og

kommunene i Hedmark har utviklet en samordnet arbeidsform med profesjonelle læringsfelleskap som skal bygge opp under dette. Det er etablert et forsknings- og utviklingsprosjekt der Ringsaker kommune deltar sammen med alle kommuner i Hedmark. Prosjektet ble iverksatt for skolene fra høsten 2016 og startet opp for barnehagene med spørreundersøkelser høsten 2017.

Hensikten med spørreundersøkelsene er for det første at barnehagene skal få kunnskap om barnas opplevelse av barnehagetilbudet; deres sosiale og språklige utvikling. Videre får barnehagene informasjon om foreldrenes opplevelse av og tilfredshet med tilbudet og samarbeid med de ansatte. Barnehagene får også informasjon om hvordan de ansatte opplever egen arbeidssituasjon og kunnskap om ledelsen av barnehagen. I undersøkelsene deltar 4- og 5-åringene og pedagogisk leder på deres avdelinger, alle foreldrene, de ansatte og barnehagens ledelse. Resultatet fra de ulike spørreundersøkelsene danner grunnlag for videre arbeid i den enkelte barnehage. Alle de kommunale barnehagene og 13 private barnehager deltar i prosjektet i perioden 2017-2021.

Barnehagene videreutvikler kvaliteten på tilbudet gjennom pedagogisk analyse som er en modell for analyse av forskjellige utfordringer i barnehagen. Analysemodellen uttrykker hvordan det bør handles for å nå mål, hva som skal gjøres, valg av tiltak og senere evaluering av tiltakene. Målet med forbedringsarbeidet *Kultur for læring* i barnehagen er å videreutvikle barnehagens pedagogiske praksis, slik at barna får realisert sitt potensial for trivsel, utvikling og læring. Spørreundersøkelsene gjentas i 2019 og 2021 for å se om utviklingsarbeidet har skapt forbedringer.

Dialogmøter

For å følge opp barnehagene og legge til rette for arbeid med kvalitet på tjenestetilbudet gjennom god ledelse og styring av enheten, videreføres årlige dialogmøter mellom kommunalsjefen og den enkelte barnehageleder. Gjennom analyse av datagrunnlag og refleksjon skal det søkes å iverksette tiltak for å videreutvikle kvaliteten. Dialogmøtet skal bidra til å sikre en felles strategi for utviklingen av den pedagogiske virksomheten. Videre skal det bidra til økt refleksjon over barnehagens praksis i valg av metodisk tilnærming og tilrettelegging for omsorg, lek og læring. I perioden med FoU-prosjektet *Kultur for læring* danner resultatene fra spørreundersøkelsen og arbeidet i den enkelte barnehage grunnlag for dialogen. Etter dialogmøtet utarbeides en avtale med tiltak for den enkelte barnehage.

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Arbeidet med implementering av *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* inngår som en del av arbeidet med *Kultur for læring*. Implementeringen vil dels foregå felles for barnehagene med refleksjoner og tiltak som er like for alle. I tillegg arbeides det med ulike tiltak i den enkelte barnehage ut fra behov og satsingsområder.

Digital praksis i barnehagen

I rammeplanen er barnehagens digitale praksis en av arbeidsmåtene som skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. I Ringsaker er det laget felles målsettinger for arbeidet med utgangspunkt i rammeplanens målsettinger. Barna skal bruke digitale verktøy til utforsking, lek, kreativitet og læring. Videre skal de få erfaring med ulike digitale verktøy og utvikle en begynnende etisk forståelse og dømmekraft knyttet til digitale medier. Målsettingene medfører krav til personalets kompetanse. Barnehagens ledelse skal sikre arbeidet i samarbeid med kommunen. I forbindelse med digitaliseringsprosjektet i skolen har Simenstua, Furnes og Kylstad barnehage et pilotprosjekt der barna skal bruke iPad i læringsprosesser; å leke seg til ny kunnskap innen ulike fagområder. De ansatte skal utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna. Kunnskap og erfaringer enheten gjør deles med de andre barnehagene.

Matkommunen

Geitmyra matkursenter for barn i Ringsaker skal bidra til at barna får viktig kunnskap og oppleve gleden ved å dyrke, lage og spise mat som gir god helse. Det skal lages kurs med utgangspunkt i *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Innen fagområdet *Kropp, bevegelse, mat og helse* skal det legges til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og god fysisk og psykisk helse. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. Barnehagen skal bidra til at barna får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.

Videreutdanning

I strategien *Kompetanse for framtidens barnehage. Revidert strategi for kompetanse og rekruttering 2018-2022* gis det føringer for arbeidet med kompetanseheving i barnehagene, og den retter seg mot alle ansatte. Strategien legger opp til å videreutvikle den regionale ordningen for kompetanseutvikling og etablere samarbeidsforum. Barnehagene skal få muligheter til å utvikle den pedagogiske praksisen gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling i samsvar med lokale behov. Videre skal det arbeides med rekruttering av barnehagelærere gjennom blant annet arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning og videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Fra studieåret 2017/2018 gis det videreutdanningstilbud for barnehagelærere gjennom Utdanningsdirektoratet, og 10 barnehagelærere fra kommunale barnehager deltok på videreutdanning dette året. Studieåret 2018/2019 deltar en barnehagelærer fra kommunal barnehage på videreutdanning i faget *Språkutvikling og språklæring*. Barnehageeier får kr 50.000 i tilretteleggingsmidler for ansatte som tar 30 studiepoeng over to semestre studieåret 2018/2019. Deltakerne får permisjon med lønn iht. permisjonsreglementet for å delta på studiesamlinger, og tilretteleggingsmidlene brukes til å dekke nødvendig vikar, samt utgifter til studiemateriell og semesteravgift.

Mange barneveiledere har tatt fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Gjennom strategien *Kompetanse for framtidens barnehage 2014-2020* har Fylkesmannen på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet gjennomført flere tiltak i samarbeid med Elverum videregående skole for å forberede barneveiledere til å ta fagbrev, og ca. 50 har gjennomført dette de siste årene. Høsten 2018 begynte en barneveileder i kommunal barnehage på utdanningen. Mange barneveiledere i private barnehager har også deltatt på kompetansehevingen i regi av Fylkesmannen.

Øvingsbarnehage

I følge lov om barnehager plikter barnehageeier å stille barnehagen til disposisjon for øvingsopplæring for studenter som tar barnehagelærerutdanning. Barnehageledere og pedagogiske ledere plikter å veilede studenter i slik øvingsopplæring. Det er et krav for å være øvingslærer at *Veilederutdanning for praksislærere* er gjennomført. Flere av barnehagene har pedagoger som har gjennomført videreutdanningen og tar imot studenter.

Psykisk helse

Kompetansetiltak innen forebyggende psykisk helse for barn og unge i samarbeid med Familiens hus/PP-tjenesten videreføres. For å styrke barns psykiske helse bidrar psykologisk førstehjelp til at det arbeides helsefremmende og forebyggende for å utvikle barnas og de voksnes psykologiske kunnskap, mentale og sosiale ferdigheter og mestringsstrategier. Det psykologisk-pedagogiske materialet *Grønne tanker – glade barn* brukes. Målet er å styrke barns psykiske helse gjennom mer kunnskap og ferdigheter. Videre utvides DUÅ (*De Utrolige Årene*) til flere barnehager. Dette er tiltak for forebygging og behandling av atferdsproblemer hos barn i alderen 3-8 år.

Forebygge mobbing

I rammeplanen står det at barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Alle barn skal erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Personalet skal forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre. I Ringsaker arbeides det videre med tiltak i henhold til vedtak i k.sak 89/2015 *Arbeid mot mobbing i barnehager og skoler. Handlingsplanen mot mobbing i Ringsaker kommunes barnehager* tas opp som en del av HMS-arbeidet en gang i året, og arbeidet synliggjøres i barnehagens årsplan. Igangsatte kompetansetiltak for å styrke barns psykiske helse og videreutvikle barnehagene som gode omsorgs-, leke- og læringsmiljø bidrar til å forebygge mobbing.

Flerkulturelt arbeid

Vesleparken barnehage er fokusbarnehage for NAFO (Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring) i Hedmark. Gjennom dette får de ansatte muligheter for å videreutvikle kompetansen om minoritetsspråklige barn, samt at de kan veilede andre barnehager.

Hjelp til barn med nedsatt funksjonsevne/styrkingsressurser

Det er mange barn med store og omfattende hjelpebehov i barnehagene. Ved å fokusere på tidlig innsats er det flere barn som får hjelp tidligere. Dette medfører økte krav til oppgaver som skal gjøres i barnehagen. Barn under opplæringspliktig alder som har særskilt behov for spesialpedagogisk hjelp har rett til slik hjelp uavhengig av om de har barnehageplass eller ikke. De siste seks årene har det i gjennomsnitt vært behandlet 38 slike søknader pr. år, og dette er en økning fra tidligere. I tillegg får det enkelte barnet tildelt flere timer enn tidligere etter sakkyndig vurdering. Barnehagene melder om et behov for å utvide antall årsverk for spesialpedagoger utover de fem årsverkene som er budsjettert.

Videre gir lov om barnehager, § 19 g kommunen en lovfestet plikt til å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Det skal særlig legges vekt på tilretteleggingens effekt for å bygge ned funksjonshemmende barrierer, nødvendige utgifter ved tilretteleggingen og virksomhetens ressurser. Kommunen fatter vedtak om tilrettelegging av barnehagetilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne. Tilretteleggingsplikten gjelder tiltak som er nødvendige for at barnet skal nyttiggjøre seg av barnehageplassen, for eksempel tildeling av ressurser til ekstra bemanning. Barnehagene melder om behov langt over de ressursene som er budsjettert til formålet.

Veiledning av nyutdannede barnehagelærere

Det er inngått en intensjonsavtale mellom KS og Kunnskapsdepartementet om å arbeide målrettet for at nyutdannede barnehagelærere skal få tilbud om veiledning. Barnehageeier har ansvaret for å tilby veiledning. Arbeidet ivaretas av den enkelte barnehageleder. De barnehagene som er øvingsbarnehager for Høgskolen i Innlandet har pedagogiske ledere som har tatt/tar videreutdanning i veiledning. Denne kompetansen brukes både for studenter, nyutdannede barnehagelærere og andre som har behov for veiledning. For å finansiere veiledningen av nyutdannede barnehagelærere og lærere er det innarbeidet kr 270.000 årlig i økonomiplanperioden.

Økonomiske forutsetninger i budsjettet

Ny bemanningsnorm/pedagognorm

Lov om barnehager med forskrift om pedagogisk bemanning ble endret fra 1.8.2018. Endringen medførte en styrking av pedagogbemanningen ved at barnehagene skal ha en pedagog pr. 7 barn under 3 år og en pedagog pr. 14 barn over 3 år. Videre ble det vedtatt en bemanningsnorm i lov om barnehager som sier at det skal være minimum 1 voksen pr. 3 barn under 3 år og minimum 1 voksen pr. 6 barn over 3 år. Bestemmelsen gjelder fra 1.8.2018. Bestemmelsene er ivaretatt i barnehagene fra 1.8.2018.

Det er behov for å ha retningslinjer for hva som gjøres når opptak gjennom året krever økt bemanning. Dette er aktuelt i de barnehagene som har en del ledig kapasitet etter hovedopptaket og som derfor gir tilbud til nye barn utover året når det melder seg nye søkere. Etter hovedopptaket 2018/2019 ble bemanningen justert ned i henhold til barnetallet. For å nå målet om barnehageplass til alle som ønsker det, må barnehagene øke bemanningen ved bruk av vakante hjemler dersom de tar inn nye barn som krever økt bemanning. Budsjettjustering som følge av dette foretas gjennom tertialrapportene.

Foreldrebetaling

Forskrift om foreldrebetaling i barnehager har en bestemmelse om maksimalpris for en hel barnehageplass. Denne gis i statsbudsjettet, og er foreslått til kr 2.990 pr. måned for hel plass fra 1.1.2019. Fra 1.8.2019 økes prisen ytterligere til kr 3.040. Dette er en økning på kr 130 fra 2018. Betaling for kost kommer i tillegg.

Stortinget vedtok 17.4.2015 en endring av forskrift om foreldrebetaling i barnehager gjeldende fra 1.5.2015. Ingen husholdninger skal betale mer enn 6 % av bruttoinntekten for en barnehageplass. I praksis betyr dette at husholdninger med lavere bruttoinntekt enn kr 548.167 (1. januar 2019) og kr 557.333 (1. august 2019) kan søke om reduksjon av foreldrebetalingen.

Videre vedtok Stortinget 5.6.2015 ytterligere en endring av forskrift om foreldrebetaling i barnehager. Endringen ga rett til fritak for foreldrebetaling for 20 timer pr. uke for 4- og 5-åringer i husholdninger med inntekt under en inntektsgrense fastsatt av Stortinget. Fra 1.8.2016 ble ordningen utvidet til å omfatte 3-åringer, og fra 1.8.2019 foreslås det å utvide ordningen til også å gjelde 2-åringer. Inntektsgrensa er kr 533.500 fra 1.8.2018, og foreslås økt til kr 548.500 fra 1.8.2019.

Begge moderasjonsordningene er søknadsbaserte, og inntekten det skal beregnes etter er skattepliktig kapital- og personinntekt. Det fattes vedtak for ett barnehageår om gangen.

Tilskudd til private barnehager

Det ble vedtatt nytt regelverk som regulerer tilskudd til private barnehager fra 2016. Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager ble vedtatt den 9.10.2015. Det er gjennomført enkelte endringer i forskriften etter 2016. Fra 1.8.2017 er det lagt til en ny paragraf i forskriften som gir private ordinære barnehager et tilskudd til pedagogisk bemanning. Hensikten med tilskuddet er å sikre at private barnehager får dekket økte utgifter som følge av forskriftskravet til styrket pedagogisk bemanning.

Fra 2015 ble det innført at tilskuddsgrunnlaget er kommunens to år gamle regnskap. Gjeldende forskrift viderefører dette prinsippet. Driftstilskudd skal utmåles etter den enkelte kommunes regnskap, og ikke etter en nasjonal sats. Samtidig er det tatt inn som en ny forutsetning at regnskapsførte pensjonsutgifter ikke skal inngå i beregningsgrunnlaget. Derimot legges det til et påslag på 13 % av brutto lønnsutgifter. Påslag til administrasjonsutgifter er satt til 4,3 %.

Etter forskrift om tilskudd til private barnehager skal tilskuddssatser vedtas innen 31. oktober i året før tilskuddsåret.

Det er beregnet satser for kommunalt tilskudd til ordinære private barnehager. Satsene er basert på kommunens regnskap fra to år tilbake, det vil si regnskap 2017, som er prisframskrevet til 2019. Satsene er videre beregnet ut fra det gjennomsnittlige barnetallet som gikk i de kommunale barnehagene i 2017.

Satsene for 2019 er beregnet til:

Ordinære barnehager:	Ringsaker
Driftstilskudd 0-2 år pr. heltidsplass	219 956
Driftstilskudd 3-6 år pr. heltidsplass	105 925

Fra 1.8.2017 skal kommunen også gi tilskudd til pedagogisk bemanning i de private ordinære barnehagene. Satsene for 2019 er satt til:

Ordinære barnehager:	Nasjonale satser
Tilskudd til pedagogisk bemanning, 0-2 år pr. heltidsplass	2 276
Tilskudd til pedagogisk bemanning, 3-6 år pr. heltidsplass	1 264

I tillegg til de kommunale satsene for driftstilskudd til ordinære plasser skal kommunen bruke nasjonale satser for å beregne driftstilskudd til familiebarnehager. Utdanningsdirektoratet offentliggjorde den 30.10.2018 hva disse satsene skal være for 2019:

Familiebarnehager:	Nasjonale satser
Driftstilskudd 0-2 år pr. heltidsplass	163 900
Driftstilskudd 3-6 år pr. heltidsplass	124 500

Kommunene skal etter forskriften også gi et kapitaltilskudd til de private barnehagene. Tilskuddet skal som tidligere være basert på nasjonal sats. Fra 2016 er kapitaltilskuddet differensiert etter barnehagebyggets byggeår for ordinære barnehager. Satsene for 2019 er fastsatt til:

Kapitaltilskudd:	Nasjonale satser
Ordinære barnehager – byggeår tom 2010	9 500
Ordinære barnehager – byggeår 2011-2013	16 700
Ordinære barnehager – byggeår 2014-2016	20 200
Ordinære barnehager – byggeår 2017-2019	21 400
Familiebarnehager	13 300

I budsjettet for 2019 er det innarbeidet 121,742 mill. kroner i tilskudd til de private barnehagene. I tillegg til satsene for driftstilskudd, kapitaltilskudd og pedagogisk bemanning er det antall heltidsplasser i de private barnehagene ved årsmeldingen i desember, som vil avgjøre hvor mye tilskudd kommunen skal utbetale. Eventuelle endringer i barnetallet gjennom 2019 kan også påvirke tilskuddene. En vil komme tilbake til nærmere økonomiske konsekvenser gjennom tertialrapportene i 2019.

4.3.4 Resultatmål – styringskort

Fokusområder og indikatorer	Målemetode/kilde	Mål
Brukere		
Tjenester tilpasset brukernes behov		
Tilfredshet med tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0
Kvaliteten på tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0
Tilfredshet med barnehagens læringsmiljø	Brukerundersøkelse	5,0
Barnehageplass til alle som ønsker det. Andel 0–5 år pr. 15.12	Status søkerliste Extens	100 %
Barnehageplass til alle som ønsker det. Andel 3–5 år pr. 15.12	Status søkerliste Extens	100 %
Dialog med brukerne		
Tilfredshet med samarbeid og medvirkning	Brukerundersøkelse	5,0
Tilfredshet med informasjon	Brukerundersøkelse	5,0
Medarbeidere		
Engasjement og kompetanse		
Brukernes tilfredshet med ansattes engasjement og kompetanse	Brukerundersøkelse	5,0
Ansattes tilfredshet med engasjement og kompetanse	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Læring og fornyelse		
Ansattes tilfredshet med læring og fornyelse	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Organisasjon		
Arbeidsmiljø		
Ansattes tilfredshet med arbeidsmiljø	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Ansattes stolthet over egen arbeidsplass	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Sykefravær	Visma HRM (Ansatt)	Ind.
Ledelse		
Ansattes tilfredshet med ledelsen	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Ledelse (et samlet resultat av andre ind.)		5,0
Økonomi		
Økonomistyring		
Avvik i % hittil i år, regnskap ift. budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +
Avvik i %, årsprognose ift. budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +

Tabell 4.3.4.1 Resultatmål for sykefravær

	Mål
200 Brøttum, Lismarka og Åsen barnehage	11,0 %
201 Fagernes, Fossen og Moelv barnehage	8,5 %
204 Nes barnehage	10,0 %
205 Tømmerli barnehage	10,0 %
206 Hempa og Vesleparken barnehage	10,0 %
207 Buttekvern og Fredheimvegen barnehage	7,0 %
208 Simenstua, Furnes og Kylstad barnehage	9,0 %
209 Bakkehaugen barnehage	10,0 %

4.3.5 Standardendringer og nye driftstiltak

Økte utgifter pga. redusert foreldrebetaling

Helårsvirkningen av at inntektsgrensen for å komme inn under ordningen med 20 timers gratis oppholdstid for 3-, 4- og 5-åringer ble økt til kr 533.500 fra 1.8.2018 innarbeides i budsjettet med kr 192.000. Det er stor pågang av søknader om redusert foreldrebetaling, og budsjetttrammen styrkes med til sammen 1,862 mill. kroner på dette området.

Økt tilskudd til private barnehager

I forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager fra 9.10.2015 ble det fra 1.8.2017 lagt til en ny paragraf som gir private barnehager et eget tilskudd til pedagogisk bemanning for å sikre at private barnehager får dekket økte utgifter som følge av den nye pedagognormen. I tillegg har tilskuddssatsene økt mer enn prisframskrivingen. Dette utgjør til sammen en styrking av budsjetttrammen på 3 mill. kroner.

Økt foreldrebetaling fra 1.8.2019

I forslag til statsbudsjett for 2019 er foreldrebetalingen for full barnehageplass satt til kr 2.990 pr. måned fra 1.1.2019 og kr 3.040 pr. måned fra 1.8.2019. Økningen på kr 50 fra 1.8.2019 skal finansiere kommunens økte utgifter i forbindelse med at ordningen med gratis 20 timer pr. uke for husholdninger med lav inntekt utvides til også å omfatte 2-åringer. Det er beregnet at merinntekten for de kommunale barnehagene blir på kr 175.000 i 2019.

Reduksjon i driftsutgifter

Virksomhetsområdet har innarbeidet et generelt prosentvis kutt i driftsrammen med til sammen kr 490.000. Innsparingene tas ved å redusere posten for opplæring/kurs på ansvar 249000 Barnehageformål - ikke fordelt med kr 50.000, resten tas ved en reduksjon i lønnsmidler på vakante stillinger.

1 årsverk barnehagelærer ved Simenstua barnehage

Budsjettet er styrket med helårsvirkning av lønnsutgifter for 1 årsverk barnehagelærer ved Simenstua barnehage som ble opprettet i 1. tertialrapport 2018 på til sammen kr 504.000.

4.3.6 Investeringsiltak

Diverse utbedringer barnehager (prosjekt 60635)

Det er ført opp kr 750.000 hvert år i økonomiplanperioden til diverse utbedringer av barnehager. Ringsaker kommune har mange eldre barnehager som etter hvert har behov for ulike oppgraderinger.

Barnehagetilbud Moelv (prosjekt 60636)

Kommunestyret har i k.sak 16/2009 lagt opp til å etablere ny barnehage i Moelv. Det er foreløpig ført opp 5 mill. kroner i 2021 og 5 mill. kroner i 2022.